

LASS och våra förväntningar?

LASS, den nya reformen om personlig assistans-ersättning, innebär stora förändringar för oss som assistansbrukare och för STIL som förening.

I dagens läge vet ingen riktigt hur LASS kommer att fungera i praktiken. Reformen gick sent genom riksdagen. Det behövdes en tilläggsproposition vilket fördröjde arbetet med tillämpningsreglerna ytterligare. Riksförsäkringsverket blev klart med sitt utkast till anvisningarna och råd till kassorna först i början på december. Därför var det svårt för socialstyrelsen och riksförsäkringsverket att få ut information till kommunerna och framförallt brukarna.

STIL har haft möjlighet att påverka LASS:s utformningen till en viss del. Men ju närmare ärendet förflyttade sig från det politiska planet till den praktiska tillämpningen på fältet desto svagare blev våra möjligheter att påverka tjänstemännen.

För assistansbrukare som inte tillhör LASS-kretsen, alltså de som har behov av mindre än 20 tim/vecka eller som har fyllt 65 år, blir det inga förändringar inom STIL.

VALET ÄR DITT

Assistansbrukare som tillhör LASS-personkretsen får pengar från försäkringskassan för att bekosta sin personlig assistans. Du kan nu välja om Du vill köpa servicen från kommunen, ett företag, stanna i STIL och sköta assistansen som hittills, gå med i ett annat kooperativ eller själv bli arbetsgivare för Dina assistenter.

För att kunna välja rätt behöver man information om de olika alternativen. Den informationen kommer förmodligen inte vara klar före slutet på mars eller april när kassorna haft tid att granska Dina första månadsrapporter och anpassa ersättningsnivån till Din timförbrukning och Dina timkostnader under januari och februari. Först då går det att jämföra vilken ersättning kommuner, olika kooperativ, företag

och egna arbetsgivare får från kassan och vilka begränsningar och möjligheter de olika alternativen medför. Under tiden kommer STIL ha ett antal medlemsmöten där vi avrapporterar den information som vi får in från olika myndigheter. STIL-kansliet kommer snart lägga fram ett nytt avtal för medlemmarna, ett avtal som tar hänsyn till LASS.

PROCESS-ASSISTANS M M

Alla arbetsledare i STIL, oavsett om de tillhör LASS-kretsen eller ej, kan anlita STIL:s process-assistans som startades i september. Det är ett nytt projekt där de av oss, som vill överklaga en myndighets beslut om personlig assistans, får hjälp av STIL med jurist eller annan expert. Process-assistansen ingår i den service som alla STIL-arbetsledare får liksom stöd och råd från kansliet och andra tjänster.

Under de år STIL har funnits har jag haft den stora glädjen att bevittna hur vår lösning har hjälpt enskilda medlemmar att förbättra sina livsvillkor. Många har med egen kraft och kamrattstöd kunnat använda STIL för att frigöra sig från beroendet av institutionella boendeformer, föräldrarhem eller ensidiga parförhållanden. En del har börjat utbildning eller arbete, några har skaffat sig barn. De flesta har fått en rikare vardag och ett värdigare liv.

ANDRA FÖRDELAR MED ETT STORT OCH STARKT BRUKARKOOPERATIV

I början fick vi ofta höra kritiken "STIL är enbart för eliten". Idag kan vi lugnt bevisa att STIL är en bra lösning även för dem, som politiker med tårar i ögon kallar "de svaga i samhället": Vi har ett växande antal barn som medlemmar; vi har en del medlemmar som behöver stöd av en "vice"-arbetsledare pga hjärnskada eller liknande funktionshinder; andelen invandrare i STIL ligger på ca 20 procent.

STIL är inte enbart för eliten. Jag påstår att det är tvärtom: ett stort kooperativ är en förutsättning till att många

kan använda sig av personlig assistans, som inte skulle ha klarat det på annat sätt.

Detta faktum börjar nu mer och mer erkännas även av myndigheter, politiker och andra. Att vi har kunnat spela en så pass stor roll i LASS:s tillkomst trots att vi är en liten förening, att vi möter så mycket goodwill idag beror till stor del på vår öppna medlemspolitik:

Vi talar i egen sak – alla medlemmar och styrelseledamöter är assistansbrukare,

Vi är ingen liten skara utvalda, som inte släpper in fler.

Vi är inte ett specialkooperativ för en liten grupp människor med en viss diagnos.

Vi gör vårt bästa för att bereda plats för alla i STIL.

STIL BEHÖVER DIG SOM MEDLEM ÄVEN I FRAMTIDEN

För STIL som förening betyder LASS en stor framgång. Därmed har vi fått bekräftelse från rikets högsta instanser för vår ideologi och våra krav på självbestämmande. Mycket återstår på vår väg till jämlikhet för personer som behöver personlig assistans. I det arbetet är STIL dock beroende av att ha många och engagerade medlemmar. För att få politisk tyngd, för att få gehör för nya reformförslag och för att kunna förbättra de praktiska förutsättningarna till ett självbestämt liv för så många som möjligt måste vi bli en stor rörelse med enighet, styrka och resurser.

Gott Nytt LASS-År

Adolf Ratzka